

Svend

Konklusion på ordblindeudredning xx.xx.xx

Testen viser, at Svend har skriftsprogsvanskeligheder af dyslektisk art.

Svend scorer A i 'Find figurer, B i 'Find det ord, der er rigtigt stavet, C i 'Fonologisk opmærksomhed og E i orddiktat, 'Find det, der lyder som et ord' og vrøvlediktat. Den gennemsnitlige score for ordblinde er C i DIAVOK, hvorfor Svend er mere udfordret end ordblinde gennemsnitligt er.

Personlige oplysninger

Svend er en 39-årig mand med dansk som modersmål. Han har to børn på henholdsvis 14 og 18 år. Den ældste (mand på 18) har haft vanskeligheder med at læse, men er ikke ordblind. Den yngste pige, fortæller han, læser godt.

Svend har gennemført 9. klasse med afgangseksamen, og har gået på landbrugsskole og taget forskellige AMU-kurser. Han har arbejdet i flere år i landbruget, som industriarbejder, bygningsarbejder og gartner. Først da han bliver arbejdsløs bliver han testet ordblind i ca. 2000.

Test		Resultat		Kommentar
O1. Ordlæsning 'Find det, der lyder som et ord'		4		
O2. Stavning Hverdagsstavning – basal staveprøve		4		
O3. Ordforråd Impressivt ordforråd		26		
Test O1 og O2 = Under 24 = berettiget Mellem 24 og 28, O3 > 27 = berettiget		6		Berettiget til OBU
D I A V O K	Find det ord, der er rigtigt stavet	14	B	Tyder på lettere vanskeligheder
	Orddiktat	7	E	Tyder på massive vanskeligheder
	Find det, der lyder som et ord	2	E	Tyder på massive vanskeligheder
	Vrøvlediktat	6	E	Tyder på massive vanskeligheder
	Find figurer	6	A	Tyder ikke på vanskeligheder
	Fonologisk Opmærksomhed	18 (7+6+5)	C	Tyder på vanskeligheder
Læsetekster for unge og voksne		28		Svarende til trin 1
Hverdagsskrivning		2		Svarende til trin 1 tilrettelagt for ordblinde

Gennemgang af testens enkelte dele

Find det ord, der er rigtigt stavet

I 'Find det ord, der er rigtigt stavet' når Svend 17 linjer og har 14 rigtige. Dette indikerer nedsat læsehastighed, men samtidig en vis evne for at **genkende hele ordbilleder**.

Orddiktat – ikke lydrette ord

I 'Orddiktat' har Svend 7 rigtige af 23 ord. Testen afdækker evnen til at anvende **det morfematiske princip til stavning** af hyppige ikke-lydrette ord. Resultatet indikerer udfordringer for Svend med at anvende det morfematiske princip. Han kan bruge det i nogle ord (blødt, morfar, træsko, søløve) men i andre lykkes det ikke for ham (*bisk*/bidsk, *skot*/skråt, *brukt*/brugt, *venli*/venlig, *torist*/turist) – her staver Svend ordene, som han siger dem og viser altså en forståelse for det fonematiske princip. Imidlertid lykkes det heller ikke konsekvent for ham at anvende det fonematiske princip til stavning af ordene. Andre fejl viser udfordringer med endelser (*tapet*/tabt, *bak*/bagte, *tillykker*/tillykke, *hyggelige*/hyggelig).

Find det, der lyder som et ord

I 'Find det, der lyder som et ord' når Svend 30 linjer og har de 7 rigtige. Det tyder på, at han ikke i tilstrækkelig grad formår at **udnytte det fonematiske princip ved læsning** af ukendte ord. Han har med andre ord; svært ved at stave sig gennem ukendte ord og svært ved at give hvert bogstav i ordene en lyd.

Vrøvlediktat

I 'Vrøvlediktat' har Svend 6 rigtige af 17 ord. Testen viser, at han er god til at identificere forlyde. Til gengæld er han udfordret især ved udlyd (*vøre*/vø, *morfro*/mof, *tule*/tul, *slø*/slød, *båld*/brål, *kift*/kirf), men også ved indlyd (*morfro*/mof, *låe*/låde, *hyne*/hymme, *myse*/myrse, *kane*/kange).

Dette tyder på, at Svend ikke mestrer **det fonematiske princip til at stave** ukendte ord, og han er ikke fuldt ud i stand til at gengive de hørte lyde ved hjælp af bogstaver.

Find figurer

I 'Find figurer' testes den **verbale arbejdshukommelse** og Svend scorer 6/6. Resultatet tyder på, at han ikke har problemer med at bearbejde auditive informationer

Fonologisk opmærksomhed

I testen af fonologisk opmærksomhed scorer Svend 20 af 30 (tag en lyd væk: 9 rigtige; hvor findes lyden: 7 rigtige; lyden på samme plads: 4 rigtige). Resultatet viser, at han til en vis grad besidder **fonologiske opmærksomhed**, men at der kan arbejdes aktivt på at højne den.

Hverdagsskrivning

Svend er bekendt med genren og får startet på sin mail, men når ikke at afslutte den. Teksten er skrevet med jegfortæller, men han får ikke tilkendegivet, at Arne er en god ven, som Hans er på fornavn med. Han går i gang med at beskrive ulykken med mange detaljer, men når ikke at afslutte.

Teksten indeholder ingen tegnsætning, og han har kun bøjet få navneord og udsagnsord i teksten, men de enkelte bøjninger er ikke korrekte i sammenhængen (*blomster/blomsterne, min ulykken/min ulykke, lår/lå*).

Testen viser, at Svend er en **utrænet skriver**. Scoren svarer til FVU trin 1 tilrettelagt for ordblinde.

Læsetekster for unge og voksne

Svend scorer 28 point ud af 60 mulige. Scoren dækker til dels over en **nedsat læsehastighed**, han når ikke alle opgaverne, men også over en **manglende læseforståelse**, eftersom en del af de besvarede opgaver er forkerte. Scoren fordeler sig således: 10,14 og 4. Han har altså størst udfordringer med de fortællende tekster. Her når han fem af de seks tekster, har 4 korrekte svar af 13 besvarelser. I opslagsteksterne når han alle tekster og svarer på 17 spørgsmål; her svarer han korrekt på 10. I sidste tekstgruppe (de informerende tekster) når han også alle teksterne, og har 14 korrekte svar.

Konklusion

Svend er meget udfordret, når det kommer til at læse ukendte ord uden støtte af kontekst. Her formår han ikke at anvende det fonematiske princip til at afkode ordene. Ligeledes er han udfordret, når det gælder om at anvende samme princip ved *stavning* af ukendte ord. Han klarer sig gennemsnitligt i testen, der tester *fonologiske opmærksomhed*, men han har problemer med at identificere lyd og placere den korrekt i ordet. Han kan med fordel arbejde aktivt på at højne denne forståelse for sammenhæng mellem lyd og skrift.

Svend har en del ord indarbejdet som faste ordbilleder, men han evner ikke til fulde at anvende det *morfematiske princip* til stavning af ord. Hans evne for ordgenkendelse i *læsning* kan med fordel udbygges så han i højere grad kan anvende det morfematiske princip i *stavning*.

Svend er en utrænet skriver, og han kan med fordel træne at skrive kortere tekster med hjælp fra kompenserende IT, da det vil bedre hans muligheder for at få fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det vil være en god ide at *læsetræne*, så både hastighed, ordforråd, og læseforståelse øges. Svend vil have gavn af at udbygge sit kendskab til kompenserende IT og bør modtage undervisning i brug af denne.

XX, ordblindeunderviser